

○ Представляємо колег

Медицина Яворівщини

Наприкінці ХХ ст. важливе значення в пропаганді здорового способу життя мало товариство «Просвіта», діяльність якого охоплювало всю сферу життя українського народу Галичини. Перед Першою світовою війною майже в кожному селі Яворівщини була читальня «Просвіти», яка мала в своєму фонді популярні книжечки та передплачувала 2-3 часописи. Таким чином, активний просвітницький рух спричинився до поширення медичних знань та основ профілактики захворювань того часу. В Яворові спеціалізованих лікарень на той час не було, медичною практикою займалися тільки приватні лікарі, повитухи та знавці цілющих властивостей зілля. Польський географічний словник (Львів, 1890) подає інформацію про те, що в Яворівському повіті наприкінці ХІХ ст. працювали три доктори медицини, три хірурги і дві аптеки.

У міжвоєнний період на Яворівщині практикували медицину приватні лікарі. В Янові працювали три лікарі єврейської національності А. Кунфер, Ю. Маркель та Лепкехлер.

В Яворові у власному будинку лікар Степан Кушнір відкрив приватну лікарню. Тепер кажуть сімейний лікар, а тоді спеціаліст на всі руки – «дохтор» Кушнір безвідмовно, в будь-який час доби, надавав потребуючим медичну допомогу. Про нього збереглися згадки як про чудесного рятівника багатьох життів. Та радянські «визволителі» звинуватили Кушніра у співпраці з упівцями і вивезли в Сибір.

У 1943 році Юрій Липа відкрив в Яворові приватну лікарську практику з лікування різних хвороб травами. Та літом 1944 року він переїжджає з сім'єю в с. Іваники, бо підтримував тісні зв'язки з Українським підпіллям і вважав за краще бути ближче до його центру. Лікував хворих та ранених воїнів УПА. Та його не оминув каральний меч комунізму – у розквіті творчих сил відібрали життя Юрію Липі «чесніе офіцери красной армії».

В 1944 році була заснована Яворівська центральна лікарня. Її розмістили в стінах колишнього монастиря чину святого Василя Великого.

В 50-х роках на базі Яворівської лікарні були відкриті спочатку півторарічні, потім дворічні курси Червоного Хреста, на яких бажано здобували середню медичну освіту і йшли працювати медсестрами в лікарню або фельдшерсько-акушерські пункти, що відкривалися майже в усіх селах району. Випускниці цих курсів Ірина Кулічкова, Ярослава Шумило та Мурина Катерина працювали в Яворівській лікарні протягом багатьох років, а Білецька Єва, Дзень Ярослава, Турко Ярослава працюють донині.

Партнерські стосунки та співпраця

Пологові відділення району з 2003 року сертифіковані як «Лікарня, доброзичлива до дитини». З березня 2010 року пологове відділення працює в проєкті «Здоров'я матері і дитини» (Україна-Швейцарія).

До 1959 року в лікарні вже окремо функціонували пологове, дитяче, очне та отоларингологічне відділення, а з 1964 року – інфекційне відділення.

В Яворові було створено на 10 ліжок шкірвендиспансер, в якому головним лікарем працювала Янчишин Ірина Степанівна. Згодом диспансер перенесли до смт. Краківець, де було облаштовано лікарню на 50 ліжок, а головним лікарем став Володимир Данилович Ляшовський.

В Яворівській лікарні працювали лікарі, які невтомно працюючи зробили своє ім'я визначним. Першим хірургом у районі був Розуменко – талановитий лікар, який працював у лікарні недовго, проте запам'ятався яворівчанам чуйною людиною, чудовим фахівцем, який добре знався на лікуванні різних хвороб. Його змінив не менш талановитий знавець своєї справи, який потім став професором-хірургом, працював завідувачем кафедрою хірургії у Львівському медуніверситеті – Івашкевич Григорій Артемович. Молодий хірург безвідмовно надавав потребуючим допомогу в будь-який час доби.

В Яворівській операційній рятував життя людям хірург Калісь Степан Іванович, який згодом працював завідувачем відділом хірургії 5 лікарні м. Львова. Починав медичну практику в Яворові хірург, потім викладач Львівського університету Вуів Григорій Петрович.

З 1968 по 2006 рік свої знання, вміння і професійні навички віддав хірургічному відділенню Стороженко Віталій Андрійович. Працював тут і Ярополк Яцкевич – безвідмовний травматолог, який пізніше став професором. Невтомний терапевт Сирмаха Григорій Максимович після роботи в Яворівській лікарні працював головним обласним терапевтом. Макаренко Лідія Григорівна – лікар-терапевт, ходила до хворих від ранку до вечора, бувало, що навіть засинала від втоми в хаті хворих.

Яворівський район розташований у західній частині Львівської області. На півночі і північному сході район межує з Жовківським районом, на сході із землями Львівської міської Ради, на півдні з Пустомитівським, Городоцьким та Мостиським районами. Західна межа району збігається з українсько-польським державним кордоном. Район межує з Любачівським та Ярославськими повітами Підкарпатського воєводства Республіки Польща.

Педіатр Вуєва Мирослава Данилівна – найдовше працювала завідувачою педіатричним відділенням Яворівської лікарні, зараз живе у Львові. До неї і сьогодні їздять пацієнти на консультації. Згадують хворі вдячними словами начмеда, потім – завідувача інфекційним відділенням Новояворівської лікарні Марківа Зеновія Дмитровича – грамотного, талановитого лікаря, який безпомилково ставив діагнози, надавав висококваліфіковану медичну допомогу.

Також прославили Яворівську лікарню гінекологи, які рятували життя матерів і дітей.

Понад півстоліття тут працював гінекологом кандидат медичних наук – Заболотний Михайло Іванович. Завідував акушерсько-гінекологічним відділенням. Жодна породилля не пішла з життя, якщо була під лікарською опікою Заболотного. Лікар з великої букви – Заболотний, мав дивовижну лікарську інтуїцію, приходив вчасно хворим на допомогу, робив складні операції. Його життя – це медицина, він жив своєю роботою, допізна затримувався в лікарні, тримав у порядку всі гілки відділення. Михайла Івановича знали далеко за межами Яворівщини і приїжджали до нього на лікування.

Нині у Яворові функціонує центральна районна лікарня з поліклінікою, шість стаціонарних відділень та реабілітаційне відділення в смт. Немирів.

У розвиток медицини Яворівщини вклали свою лепту головні лікарі. Першим головним лікарем Яворівської лікарні до 1955 року був Сузій Г.Ф., після нього до 1964 року – Зісманова Любов Самойлівна. З 1964 по 1969 роки лікарню очолював прекрасний фахівець, вихований, інтелігентний, толерантний і добре відомий отоларинголог Беш Михайло Григорович. У 1969-1989 роках головним лікарем був Романишин Юрій Іванович, стараннями якого будувалась Новояворівська лікарня. З 1989 по 1994 рр. лікарню очолює прекрасний фахівець – гінеколог Мельник Надія Теодорівна, яка пізніше займала посаду першого заступника начальника головного управління охорони здоров'я Львівської області, була депутатом Львівської обласної ради двох скликань. З 1994 по 2007 рр. головним лікарем району була ендокринолог Марків Петронеля Остапівна. Завдяки її старанням приміщення райкому партії віддали під поліклінічне відділення і в

На даний час медичне обслуговування населення району здійснюють 4 лікарні, причому радіуси їх обслуговування значно різняться: Яворівська центральна районна лікарня приблизно 30 кілометрів, Новояворівська районна лікарня №1 – 10 км, Івано-Франківська районна лікарня №2 – 20 км, Немирівська міська лікарня – 10 км. Функціонує 11 лікарських амбулаторій: Рогізно, Краківець, Нагачів, Прилбичі, Бірки, Добростани, Старичі, Рясна-Руська, Бердихів, Любині, Бунів; 51 фельдшерсько-акушерський пункт. Всього в районі розгорнуто 710 ліжок, які розміщені в:

Яворівській центральній районній лікарні – 210 ліжок
Новояворівській РЛ №1 – 395 ліжок
Івано-Франківській РЛ №2 – 80 ліжок
Немирівській МЛ – 25 ліжок

1992 році запрацювала Яворівська поліклініка. З 2008 року на посаду головного лікаря району призначено Короля Теодора Володимировича – обдарованого хірурга, який до того працював завідувачем хірургічного відділення Новояворівської лікарні. Заступниками головного лікаря Яворівської ЦРЛ впродовж багатьох років працюють Северин Оксана Пилипівна, Антонішин Михайло Миколайович, Гайдучок Станіслава Степанівна, Гамела Наталія Іванівна, Лопачак Ірина Зеніславівна.

Перегортаючи сторінки історії можна з упевненістю сказати, що завжди поруч з адміністрацією була профспілкова організація.

Далеко не кожна людина особливо зараз, коли проблем більше, ніж шляхів їх вирішення, може взяти на себе складну і відповідальну роботу профспілкового лідера на громадських засадах. У Яворові таких людей було немало. Це і теперішня голова первинної профспілкової організації медичний статистик Тарабас Тетяна Іванівна, і члени профспілкового комітету, і колишні голови районних організацій профспілки – завідувач офтальмологічним відділенням Новояворівської лікарні Шипка Галина Олександрівна, лікар-терапевт Мельникова Людмила Матвіївна та інші.

